

Sygn. akt I ACz 237/16

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2016 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie, Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: SSA Małgorzata Gawinek

Sędziowie: SSA Tomasz Żelazowski

SSO del. Krzysztof Górski (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2016 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Centrum Medyczne Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.

przeciwko Z. B.

o zapłatę

wskutek zażalenia powoda na zarządzenie przewodniczącego w sądzie I instancji w przedmiocie zwrotu pozwu wydane w sprawie Sądu Okręgowego w Szczecinie prowadzonej pod sygnaturą VIII GC 491/15

postanawia:

oddalić zażalenie

Krzysztof Górski Małgorzata Gawinek Tomasz Żelazowski

UZASADNIENIE

Zarządzeniem Przewodniczącego Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 4 lutego 2016 zwrócono pozew w niniejszej sprawie z uwagi na nieuzupełnienie (mimo wezwania) braku formalnego pozwu i niewskazanie prawidłowego adresu miejsca zamieszkania strony pozwanej. W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że adres wskazany przez stronę powodową jest niedokładny (niepełny) gdyż określa wyłącznie miasto (S.) oraz numer administracyjny, nie wskazując ulicy, której numer ten dotyczy. W związku z tym nie jest możliwe dokonywanie pod tym adresem doręczeń sądowych. W rezultacie stwierdzono, że nieuzupełnienie opisanego braku uniemożliwia nadanie sprawie prawidłowego biegu i czyni koniecznym zastosowanie normy art. 130 k.p.c.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniosła powódka, reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika. Zarzucono naruszenie art. 126 §2 pkt. 1 k.p.c i wniesiono o jego uchylenie

W uzasadnieniu wskazano, że powód podał adres pozwanego wskazany w (...) Sąd przerzuca nań w sposób nieuprawniony odpowiedzialność za poprawność danych zawartych w tej ewidencji. Wskazano, że powód miał powinność wskazania adresu oznaczonego w rejestrze przedsiębiorcy.

W treści zażalenia odwołano się do art. 126 k.p.c. wywodząc, że strona powodowa wypełniła obowiązki przewidziane tą normą wskazując adres i siedzibę pozwanego. Norma ta zdaniem skarżącego nie wymaga wskazania pełnego adresu skoro siedziba rozumiana jest jako miejscowość. Wreszcie wskazano, że potencjalnie istnieć może szereg miejscowości o nazwie S. i nie jest wykluczone że są wśród nich takie, w których oznaczenie adresowe nie zawiera nazwy ulicy.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Nie ma racji skarżący wywodząc, że pozw nie posiadał braku formalnego skoro wskazał on adres zgodny z treścią wpisu w (...).

Wskazanie adresu pozwanego w piśmie wszczynającym postępowanie spełnia bowiem w procesie niewątpliwie funkcję identyfikującą pozwanego. Poza dookreśleniem strony (wpływającym na właściwość miejscową sądu), prawidłowe określenie adresu ma jednak przede wszystkim pozwolić na zapewnienie pozwanemu możliwości podjęcia obrony jego praw (w następstwie kierowania korespondencji sądowej pod adresem pod którym pozwany ma możliwość zapoznania się z nią) a zatem służy realizacji gwarancji procesowych.

Jedynie więc prawidłowe wskazanie adresu pozwala na ewentualne przypisanie w sferze prawnej pozwanego skutków procesowo prawnych zaniechania lub odmowy odbioru korespondencji.

Skoro więc obowiązkiem powoda jest wskazanie w pierwszym piśmie adresu pozwanego, to oznaczenie to powinno zawierać więc pełne dane adresowe – umożliwiające identyfikację lokalu (budynku) w którym mieścić się ma miejsce zamieszkania lub siedziba strony pozwanej.

Pojęcie adresu jest regulowane przez przepisy ustawy z dnia 17 maja 1989 Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. 2015poz 520 ze zm), która w rozdziale 8a zawiera normy dotyczące obowiązku prowadzenia przez gminy ewidencji miejscowości ulic i adresów, wskazując w art. 47a ust. 5 między innymi dane adresowe. Składowe pojęcia adresu dookreśla §6 stanowiącego wykonanie powołanej wyżej ustawy rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 9 stycznia 2012 w sprawie ewidencji miejscowości ulic i adresów (Dz. U. z 2012 roku poz. 125). Norma ta stanowi, że na adres składają się między innymi (poza nazwą województwa, powiaty gminy i jednostki pomocniczej) także informacje dotyczące nazwy miejscowości, ulicy lub placu, numeru porządkowego i kodu pocztowego. Adres jest więc kategorią prawną (ściśle określoną przez przepisy prawa).

Biorąc pod uwagę zasady spójności systemu prawnego przyjąć należy że norma art. 126 k.p.c. posługuje się pojęciem adresu zgodnym z powołanymi przepisami. Zatem przyjąć należy, że powód wypełniając obowiązek wskazania adresu pozwanego winien podać dane wynikające z ewidencji prowadzonej na podstawie powołanych przepisów w sposób umożliwiający wyodrębnienie punktu adresowego pod którym jego zdaniem ma lokować się siedziba lub miejsce zamieszkania pozwanego.

Wskazanie adresu „nieistniejącego” (a więc nie zawierającego elementów wskazanych w administracyjnym oznaczeniu adresowym pozwalających na prawidłową identyfikację miejsca, w którym mieścić się ma siedziba lub zamieszkiwać ma osoba fizyczna) nie stanowi zatem wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 126 k.p.c. i musi być uznane za brak formalny pozwu. Brak ten nie pozwala na nadanie sprawie dalszego biegu, już z tej przyczyny że nie będzie możliwe (przy takim określeniu adresu) podjęcie próby skutecznego doręczenia pisma sądowego stronie pozwanej. Zatem uzasadnia wszczęcie procedury opartej o normę art. 130 k.p.c. W niniejszej sprawie, co wyjaśniono w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia dane podane przez powoda nie zawierały określenia ulicy co uniemożliwiało prawidłową identyfikację adresu pozwanego. Zatem zasadnie wezwano do uzupełnienia braków a po niewykonaniu tego obowiązku zarządzono zwrot pozwu.

Nie zmienia tej oceny odwołanie się do adresu ujawnionego w (...). Jeśli adres tam ujawniony jest niepełny, to sam fakt ujawnienia wadliwych (niezgodnych z ewidencją adresową) danych nie upoważnia do przyjęcia, że odwołanie się przez powoda do wpisu będzie stanowiło prawidłowe wypełnienie obowiązku z art. 126 k.p.c.

Z materiału procesowego wynika bowiem w sposób oczywisty, że wpis ten nie zawiera istniejącego rzeczywiście adresu (zawiera błąd polegający na nieuwzględnieniu w oznaczeniu adresowym ulicy przy której mieścić się ma budynek lokujący siedzibę pozwanego). Jeśli tak, to poprzestanie na wskazaniu adresu niepełnego (nawet opartego o dane wynikające z (...)) nie może być uznane za wykonanie obowiązku podania adresu.

Przypomnieć też należy, że zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 2 lipca 2014 roku o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 roku poz. 584 ze zm.) domniemywa się, że dane wpisane do (...) są prawdziwe, a podmiot wpisany do tej ewidencji ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za szkodę wywołaną zgłoszeniem do (...) nieprawdziwych danych. Domniemanie prawne wynikające z powołanego przepisu jest zatem domniemaniami wzruszalnym. Stwierdzenie oczywistej wadliwości (nieścisłości lub niezgodności danych z rzeczywistością) nie pozwala więc na powoływanie się na treść wpisu zwłaszcza dla wykazania wypełnienia obowiązków procesowych.

Z tego zaś wynika, że jeśli dane adresowe wpisane do (...) są w sposób oczywisty niekompletne, to strona powodowa nie może wywodzić, że wypełniła obowiązek wynikający z art. 126 k.p.c. powielając jedynie wadę wpisu do ewidencji. Innymi słowy jeśli adres wskazany w (...) nie istnieje w ewidencji adresowej (ze względu np. na oczywistą niekompletność danych) to nie może być uznane za prawidłowe i wystarczające dla wywiązania się z obowiązku określonego normą art. 126 §1 k.p.c. posłużenie się takim oznaczeniem dla identyfikacji powoda.

Nie zmienia tego wywód skarżącego dotyczący normy art. 133 §2a k.p.c. Przepis ten w obecnym brzmieniu odnosi się bowiem wyłącznie do rejestru sądowego (a więc KRS) i nie obejmuje (...) jako ewidencji prowadzonej przez właściwego ministra.

Również norma art. 139 §3 k.p.c. pozwalająca na uznanie tzw. fikcji doręczenia w przypadku niemożności doręczenia korespondencji adresatowi zgodnie z art. 133 – 138 k.p.c. sankcjonuje sytuację, w której adres wskazany w ewidencji jest nieaktualny ze względu na zmianę miejsca zamieszkania przedsiębiorcy. Nie obejmuje więc sytuacji zaistniałej w niniejszej sprawie w której w (...) ujawniono jedynie pewne elementy części oznaczenia adresowego.

Dodać należy, że przepisy powołanej wyżej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przewidują obecnie (art. 35 ustawy) tryb usuwania niezgodności danych z rzeczywistym stanem rzeczy i prostowania z urzędu oczywistych błędów i niezgodności z treścią wniosku przedsiębiorcy lub stanem faktycznym wynikającym z innych rejestrów publicznych. Ta regulacja także wskazuje na zasadności tezy o wzruszalności domniemania zgodności wpisu z rzeczywistym stanem rzeczy i niemożności powołania się na wpis oczywiście nieprawidłowy jako uzasadnienie wykonania obowiązków procesowych w procesie cywilnym.

Nie jest wreszcie uzasadnione i spójne logicznie odwoływanie się w zażaleniu do sytuacji, w których w kraju występuje kilka miejscowości o takiej samej nazwie i sugerowania w związku z tym, że może istnieć sytuacja, w której w mniejszej miejscowości oznaczenie adresowe nie będzie zawierało nazwy ulicy a jedynie numer ewidencyjny. W ocenie Sądu odwoławczego wywody w tym zakresie pozostają w sprzeczności z oznaczeniem kodowym wskazanym dla sprecyzowania adresu pozwanego, z którego wynika, że miejsce zamieszkania tej strony procesu niewątpliwie nie leży w miejscowości S. wskazywanej przez powoda w piśmie z dnia 19 stycznia 2016 roku. Odwołując się do wcześniejszych uwag dotyczących normatywnie określonego zakresu danych składających się na pojęcie adresu w rozumieniu przepisów o ewidencji adresowej, stwierdzić należy, że przez podanie oznaczenia kodowego wyraźnie wskazuje powód konkretną miejscowość w której granicach administracyjnych ma być usytuowane miejsce zamieszkania lub siedziba pozwanego. Obecne wywody dotyczące teoretycznej możliwości istnienia adresu zawierającego wyłącznie oznaczenie miejscowości i numeru ewidencyjnego nie dotyczą więc adresu pozwanego w niniejszej sprawie.

Zaznaczyć też należy, że przedsiębiorca ujawnia swój adres nie tylko poprzez wpis do (...), lecz posługuje się nim w obrocie zwłaszcza w celach promocyjnych. Jak wynika z materiału procesowego dołączonego do pozwu powód badał posługiwanie się nazwą (...) przez pozwanego jako przedsiębiorcę w Internecie (k. 42 akt). Zatem w ten sposób (a także przez podjęcie starań zmierzających do ustalenia właściwej treści danych w (...)) powód może ustalić faktyczny adres pozwanego. Nie jest więc uzasadniona sugestia, że poza dostępem do (...) powód nie posiada innych źródeł pozwalających wykonanie obowiązku z art. 126 k.p.c. .

Z przedstawionych przyczyn uznać należy, że wydane zarządzenie odpowiada prawu i na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono o oddaleniu zażalenia.

Krzysztof Górski Małgorzata Gawinek Tomasz Żelazowski